

VYJADŘOVÁNÍ MODALITY VE STSL MODALITA JISTOTNÍ

1. vyjadřování jistoty

adv. *javě* + *jako* (= nepochybně, zajisté, ovšemže)

Př.: *zapečatylěnyjē kǎnigy... cěmъ že dany bǎdqǎbъ? svętilely javě jako* = od koho budou dány? Nepochybně od kněží.

další adverbia: *istínno, pravo, řěsně, vъ pravǎdq, po pravǎdě* = opravdu, zajisté skutečně, věru

2. vyjadřování neplné jistoty

- partikule *setь* (sg.), *seti* (pl.) = prý, snad

př.: *sluchъ bo sujetъnъ setъ ne priimeši* = výpověď lichou prý (pravil) nepřijmeš

- tvary slovesa *řešti* - *reče, rekq + rekъše*

- př.: *mъnodzi bo mi rekqǎ reče imenъmъ tvoimъ proricaachomъ* = mnozí mi totiž řeknou, prý ve jménu tvém jsme prorokovali

- adverbia *negъli/ nekъli* = snad

např.: *posъl'q synъ moi vъz'ubl'enyi, nekъli sego usraml'ajqǎ?* = pošlu svého milého syna, zdali by se snad jeho neostýchali

- adverbium *vasъnъ* = snad, asi

- př.: *vasъnъ kto vasъ by chotěľ takъžde byti* = snad někdo z vás by chtěl být takový

- spojení *ašte se kl'učitъ, ašte se lučitъ* = možná, snad

- *jako* = asi, přibližně, okolo, k

- př.: *ne běše daleče otъ zemlě, nъ jako dъvně sъtě lakъtъ* = nebyli daleko od země, asi jen dvě stě loket

- *godina bě jako šestaja* = bylo okolo šesté hodiny, k šesté hodině

3. vyjadřování nejistoty

- př.: *kotoryi pače vъz'ubitъ i, otъvęštavъ simonъ reče: nepъštujq jako jemuže vęšte otъda* = který z těch dvou si jej více zamiluje? Odpověděv Šimon, řekl: **Myslím**, že ten, jemuž dal více. = nepochybně ten, nejspíše ten

- srv. v souč. češtině *myslím, tuším, počítám* - *Byl to myslím on* = Byl to asi on.